Lausunto hallituksen esityksestä alkoholilain muuttamisesta (HE/173/2024)

Panimo- ja virvoitusjuomateollisuusliitto ry (jäljempänä Panimoliitto) kiittää mahdollisuudesta saada lausua talousvaliokunnalle asiasta.

Esityksessä ehdotetaan, että Alkolle ja vähittäismyyntiluvallisille toimijoille mahdollistetaan alkoholijuomien verkkokauppa sekä muut jakeluun ja noutoon perustuvat vähittäismyyntikonseptit, kuitenkin ikärajavalvonta turvaten.

Esityksen tavoitteena on luoda edellytyksiä kotimarkkinoiden kasvulle sekä suomalaisten hyvinvoinnin ja vapauden lisääntymiselle.

Alkoholilakiin otettaisiin vähittäismyyntiluvan ja anniskeluluvan lisäksi käyttöön uusi alkoholijuomien toimituslupa. Viranomaisille säädettäisiin oikeus valvoa toimituksia koeostoilla.

Laissa säädettäisiin, että alkoholijuomien toimitus olisi sallittua vain, jos alkoholijuoma olisi ostettu ja noudettu kotimaisesta vähittäismyyntipaikasta. Enemmän kuin 8,0 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävien käymisteitse valmistettujen ja enemmän kuin 5,5 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävien muulla tavoin valmistettujen alkoholijuomien toimitus toimitusluvalla olisi sallittua vain, jos alkoholijuoma olisi ostettu ja noudettu alkoholiyhtiöstä.

Laissa säädettäisiin lisäksi alkoholijuomien toimitusluvan edellytyksistä ja lupaehdoista. Alkoholijuomien luovuttaminen olisi sallittua vain kello 9 ja 21 välillä. Alkoholijuoman ostaja sekä vastaanottaja olisivat velvollisia todistamaan ikänsä joka kerta ostaessaan tai vastaanottaessaan alkoholia.

Panimoliitto kannattaa alkoholin verkkokaupan ja kotiinkuljetuksen mahdollistamista

Panimoliitto pitää hyvänä sitä, että suomalaisen kuluttajan vapaudet lisääntyvät, varastoivat juomanhankintatottumukset vähenevät sekä ruuan ja juoman yhdistäminen myös kotiintilattuna on kuluttajalle helpompaa. Hyvänä liitto pitää myös sitä, että toimituksissa noudatetaan vastuullisuutta, ja ostajan ja vastaanottajan ikä ja kunto tarkistetaan.

Esityksestä käy myös selvästi esille se, että pääosassa Euroopan maista myös kotiinkuljetuksen sääntely ja rajoitukset ovat nyt Suomeen aiottua järjestelmää kevyempiä. Poikkeuksen tekevät Ruotsi ja Islanti.

Tavoitteeksi muutokselle on kirjattu edellytysten luominen kotimarkkinoiden kasvulle. Panimoliitto kuitenkin katsoo, että ehdotetut toimenpiteet eivät ole niiltä osin riittäviä ja ovat siksi ristiriitaisia esityksen tavoitteisiin nähden.

Esitys lisää kotimaisten toimijoiden hallinnollista työtä, mikä osaltaan haittaa kotimaisten toimijoiden kilpailua kevyemmin säänneltyjä ulkomaisia toimijoita vastaan.

Kotimaisten toimijoiden tulee hankkia juomatoimituksia varten erillinen toimituslupa ja juomia toimittaessa tulee noudattaa esitettyjä säännöksiä kuten tarkastaa vastaanottajan ikä ja kunto. Nykyisellään ulkomaisiin toimituksiin ei kohdistu mainittuja rajoituksia.

Panimoliitto esittää, että tilattaessa alkoholia ulkomaisesta verkkokaupasta, tulisi suomalaisia toimijoita koskevia ja voimassa olevia säännöksiä soveltaa myös ulkomailta Suomeen tuleviin alkoholikuljetuksiin.

Lisäksi on syytä huomioida, että tilattaessa alkoholia ulkomailta, jäävät usein asianmukaiset verot suorittamatta. Tiedotusta ja valvontaa tulisi lisätä niin, että ulkomailta tuodun alkoholin verot tulevat maksetuiksi, eikä valtiolta jää verotuloja saamatta.

Suomessa toimivat yritykset maksavat asianmukaisesti Euroopan korkeimmiksi säädetyt verot, mutta joutuvat valvonnan puutteen vuoksi kilpailemaan veroitta tuodun alkoholin kanssa.

Esityksestä ja tulevasta muutoksesta hyötyvät suurimmalla varmuudella kansalainen ja suomalainen juomakulttuuri.

Kotimaisia, vastuullisesti toimivia juoma-alan yrityksiä, ei sen sijaan edelleenkään pidä altistaa tarpeettomille kilpailurajoitteille.

Lasse Pipinen, toimitusjohtaja

Panimo- ja virvoitusjuomateollisuusliitto ry.